

O szkółkarstwie w Holandii

Rozmowa z Marco Hoffmanem, pracownikiem PPO (*Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.*) oraz autorem kilku ostatnich wydań „Listy nazw roślin drzewiastych” (ang. *List of Names of Woody Plants*)

Z okazji 20-lecia swojej działalności Związek Szkółkarzy Polskich 17 i 18 listopada 2012 r. organizuje w Ożarowie Mazowieckim konferencję pt. „Szkółkarstwo – perspektywy rozwoju”.

Tym razem krótkiego wywiadu udzielił nam jeden z wielu zagranicznych wykładowców tej unikatowej imprezy – Marco Hoffman z Holandii, ekspert, wykładowca i autor licznych publikacji, który w PPO (oddział Uniwersytetu Wageningen w Lisse) zajmuje się badaniami nad asortymentem drzew, krzewów oraz bylin.

– Przez lata szkółkarstwo holenderskie było i wciąż jest wzorcem dla polskich producentów. Zawsze można było w tym kraju podpatrzeć zaawansowane metody produkcyjne, innowacje dotyczące sposobów rozmnażania roślin oraz najnowsze odmiany drzew, krzewów i bylin ozdobnych. Jaki według Pana jest obecnie stan holenderskiego szkółkarstwa?

Marco Hoffman: Oceniam go jako stosunkowo dobry. Na przekór kryzysowi, który dotknął część krajów Europy, holenderska branża szkółkarska nie odnotowała bowiem spadku sprzedaży roślin, co przytrafiło się wielu innym gałęziom gospodarki. Można jednak dostrzec kilka zmian: zmniejszyła się sprzedaż roślin żywopłotowych oraz przeznaczonych do zalesień i rekultywacji, w bardzo dobrej kondycji jest natomiast branża zajmująca się produkcją drzew alejowych.

– Czy może Pan wskazać najbardziej widoczne trendy w holenderskich szkółkach, szczególnie zmiany dotyczące asortymentu produkcji?

M.H.: Wszystko zależy od rynku zbytu oraz odbiorców. Z punktu widzenia nabywców detalicznych roślin znaczenie roślin o zwartym pokroju (wykorzystywanych do uprawy w pojemnikach) oraz gatunków egzotycznych (np. oliwek, palm). Z kolei dla osób odpowiedzialnych za wygląd terenów zieleni w miastach znaczenia nabiera zdrowotność roślin (w tym odporność na choroby) oraz ich małe wymagania co do pielęgnacji (fot. 1).

– Wielu naukowców zwraca uwagę na wpływ zmian klimatu na świecie (takich jak ocieplenie, częstsze okresy suszy) na produkcję szkółkar-

ską. Czy jako specjalista w zakresie badań nad asortymentem drzew, krzewów oraz bylin także widzi Pan podobny wpływ tych zjawisk na szkółkarstwo, np. w Holandii i w Polsce?

M.H.: Oczywiście, przynajmniej w Holandii. Jak już wspomniałem, rośnie u nas popularność gatunków egzotycznych. Jednym z powodów jest chęć właścicieli ogrodów do odtworzenia w nich atmosfery południowoeuropejskiej. Gatunki, które kiedyś nie przeżywały holenderskich zim, obecnie coraz częściej znoszą klimat Holandii (np. *Viburnum tinus* czy *Ceanothus thyrsiflorus*). Takie zmiany, wraz z dalszym ocieplaniem klimatu na naszym kontynencie, będą się pogłębiać, zwłaszcza zimą. Dodatkowo w Holandii lata mogą stawać się coraz bardziej suche, chociaż ten scenariusz nie jest jeszcze do końca pewny. Faktem jest jednak to, że w miastach, w których większość powierzchni ziemi pokrywa ją nawierzchnie utwardzone (fot. 2 na str. 78), jest coraz mniej wody dostępnej dla roślin. Z tego powodu ich odporność na suszę staje się czynnikiem, na który coraz częściej zwracają uwagę odbiorcy.

– Jakie kroki podejmują holenderscy szkółkarze, aby wygrać konkurencję na rynku?

M.H.: Wielu producentów stara się poprawić jakość swoich produktów (używając odmian „poprawionych” genetycznie lub nowych metod produkcji). Muszą jednak pamiętać przy tym o kosztach, aby utrzymać możliwie niskie ceny zbytu (osiągają to m.in. poprzez specjalizację gospodarstw, mechanizację produkcji czy podnoszenie kwalifikacji pracowników). Dobrym sposobem na wyróżnienie się na rynku jest także zapewnienie „serwisu” dla odbiorców materiału roślinnego i dobry, stały kontakt z nabywcami.

Fot. 1. Kolorowe rośliny, niewymagające wielu zabiegów pielęgnacyjnych są coraz ważniejsze na terenach zieleni

– Jakie są główne kanały zbytu roślin dla szkółkarzy z Pana kraju?

M.H.: Większość z nich sprzedaje rośliny poprzez aukcje lub grupy producentów – na eksport, do centrów ogrodniczych oraz klientów instytucjonalnych. Niektórzy wciąż sprzedają rośliny wyżej →

REKLAMA

Najwyższej jakości drzewa i krzewy liściaste oraz iglaste

Zapraszamy na nasze stoiska podczas targów "GrootGroenPlus" w Zundert oraz EXPO TCO w Opheusden

Polecamy także: tyczki bambusowe, jutę oraz kosze do balotowania brył korzeniowych drzew.

www.huverba.nl

Kontakt po polsku: Zbigniew Jan Lużyński (+31)610 88 70 63

huverba GROWING FOR THE FUTURE

Hamsestraat 70 | 4043 LK Opheusden | Holland
Tel. +31 488 442004 | Fax +31 488 442729 | info@huverba.nl | www.huverba.nl

← wymienionym odbiorcom lub klientom indywidualnym bezpośrednio. Wzrasta także sprzedaż bezpośrednia przez Internet, ale jest to rynek wciąż stosunkowo niewielki. 70% produkcji szkółkarskiej z Holandii jest przeznaczona na eksport, np. do Niemiec i krajów Europy Wschodniej.

– Czy szkółkarze holenderscy współpracują ze sobą?

M.H.: Można powiedzieć, że nawet bardzo intensywnie. Współpraca dotyczy przede wszystkim sprzedaży, ale często także promocji roślin czy wspólnego ponoszenia kosztów badań lub doświadczeń. Grupowe działania są szczególnie ważne dla właścicieli małych i średnich gospodarstw. Duże mogą więcej zdziałać w pojedynkę, ale i one chętnie kooperują z mniejszymi szkółkami, np. zaopatrując się u nich w „młodzież” do dalszej produkcji.

– Które z problemów „zielonej branży” są w Holandii, według Pana, najbardziej widoczne lub trudne do rozwiązania?

M.H.: Mamy ich oczywiście wiele. Bardzo widoczne są np. problemy dotyczące nowych chorób roślin powodowanych przez grzyby *Cylindrocl-*

Fot. 2. W miastach, gdzie większość powierzchni jest utwardzona, ważna jest odporność roślin na suszę

dium na bukszpanach lub *Splachnonema platani* na platanach (angielska nazwa tej choroby to *massaria*), czy też bakterie z rodzaju *Pseudomonas*, odpowiedzialne za jedną z nowych chorób kasztanowców i kasztanów (tzw. *bleeding disease*).

Fot. 3. Kwaterna doświadczalna z odmianami krzewuszek w Holandii

fot. 1–3 M. Hoffman

Ogromnym wyzwaniem jest różnorodność produkowanych obecnie roślin, w samej Holandii uprawia się bowiem ponad 30 tysięcy gatunków i odmian drzew, krzewów oraz bylin. Taki asortyment daje oczywiście szanse na rozwój eksportu, tworzenie nowych odmian i sięganie po nowe rynki zbytu, pojawiają się jednak problemy z odróżnianiem podobnych odmian, dostarczaniem odbiorcom tych „prawdziwych” oraz określeniem przydatności poszczególnych kreacji do niektórych starszych i nowszych zastosowań.

– Czy zna Pan polskie szkółkarstwo i może ocenić poziom zaawansowania naszej branży na tle Holandii?

M.H.: Ostatni raz byłem w Polsce 15 lat temu. Z tego, co pamiętam z tamtej podróży, jakość produkcji i zaawansowanie technologiczne polskich szkółek bardzo szybko wzrastały. Przynajmniej niektóre wasze gospodarstwa „dogoniły” obecnie standardy holenderskie i zachodnioeuropejskie.

– Wróćmy na koniec do listopadowej konferencji „Szkółkarstwo – perspektywy rozwoju”. Czego mogą się spodziewać słuchacze pańskich wykładów?

M.H.: Przedstawię dwie prelekcje. Jedna dotyczyć będzie roślin przyszłości i obecnych tendencji w hodowli drzew, krzewów oraz bylin. Opowiem, jak na rozwój hodowli nowych odmian wpływają takie czynniki jak zmiany klimatyczne, rozwój rynku zbytu czy zmiany w wyglądzie i znaczeniu terenów zieleni. W drugim wykładzie chciałbym przybliżyć słuchaczom rezultaty doświadczeń odmianowych (fot. 3) dotyczących krzewuszek (*Weigela* sp.) oraz śnieguliczek (*Symphoricarpos* sp.). To dwa naprawdę dobre przykłady postępu i znaczenia hodowli roślin.

**Dziękuję za rozmowę,
rozmawiał Wojciech Górka**

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA SZKÓŁKARSTWO – PERSPEKTYWY ROZWOJU

zorganizowana
z okazji XX-lecia
Związku Szkółkarzy Polskich

17-18 listopada 2012

CENTRUM KONGRESOWE MAZURKAS
ul. Poznańska 177, Ożarów Mazowiecki k. Warszawy

Patronat honorowy:
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Marek Sawicki

WYJĄTKOWA OKAZJA! WYSTĄPIĄ WYBITNI EUROPEJSCY SPECJALIŚCI

Organizatorzy:
Związek Szkółkarzy Polskich
Agencja Promocji Zieleni

**Liczba miejsc ograniczona – decyduje
kolejność zgłoszeń**

www.zszp.pl

Patronat merytoryczny:

Europejskie Stowarzyszenie
Szkółkarzy

Międzynarodowe Towarzystwo Specjalistów
ds. Rozmnażania Roślin

Patron medialny:

SZKÓŁKARSTWO

Sponsorzy wiodący:

Sponsorzy:

INTERPLAST PLASTIC PRODUCTS

